

KANADSKÉ LISTY

Second Class Mail-Reg. No. 3088

BOX 520, POSTAL STATION D, TORONTO 9, ONTARIO, CANADA M6P 3K1

No. 6., Volume 14.

15. června - June 15th, 1980

Price: 40 ¢.

30 LET OD MUČEDNICKÉ SMRTI DR. MILADY HORÁKOVÉ

CERVEN — TRAGICKÝ MĚSÍC ČESKÝCH DĚJIN

Jaroslav Drábek

(Vysílá Hlas Ameriky k třetímu výročí poprav
Milady Horákové.)

Bylo patrné už osudem rozhodnuto s konečnou platností, že měsíc červen bude pro Československo měsícem nejbolestnějšího vzpomínání. V době, kdy nadchází léto, kdy louky hýří nejpestřejšími barvami, kdy na pasekách dozrávají jahody a v sadech třešně, v té době dopadly mnohdy nejtěžší osudové rány na české země, v té době tam řádily zkáza a smrt. A tak podle jakéhosi osudového předznamenání stal se v českých zemích příliš často nejkrásnější měsíc roku měsícem hrůzy a krveprolévání. Červenové popravy dvacetisest českých pánů po porážce bělohorské jsou krvavým mezníkem éry Habsburků. O více než tři sta let později, zničil československou samostatnost Hitler a opět všechna ta nelidskost a brutálnost jeho tak zvaného protektorátu jako by se zhusťla do strašlivého června roku 1942. Sta a sta nevinných lidí zemřelo za tehdejšího stanného práva na nacistických popravistiích a bésnění gestapa vyvrcholilo 10. června masovým zločinem lidickým. A o čtrnáct dnů později obdobný masový zločin zapsal do dějin jméno obce Ležáků. — 18. června zahynuli hrdinové katakomb pražského kostela sv. Cyrilla a Metoděje, kteří odplatili krvavému Heydrichovi. Den na to zemřel na popravistiích hrdina protinacistického odboje generál Eliáš, který musil přes osm měsíců čekat na svou popravu. A o týden později umírá rovněž na popravistiích Františka Plamínková a na Pankráci je umčen hrdina protinacistického podzemí plukovník Mašín. U obou nebude už asi nikdy zjištěno přesné datum jejich smrti. — Pak přišla hrůzovláda komunistů a znovu je červen v Československu ve znamení krve a poprav. 21. června 1949 je popraven generál Heliodor Pika. A 27. června 1950 Milada Horáková se svými druhy Závěsem Kalandrou, Janem Buchalem a Oldřichem Pečem. Tedy právě před třemi lety. Za tři léta napáchali komunisté tisíce nových zločinů a vražd na nevinných lidech. — Letošní červen komunisté poznamenali krví dělníků v Plzni a jinde. Ale jméno Milady Horákové zůstává nadále symbolem pro všechny padlé v boji proti moskevským tyranům. Nejen snad proto, že to byla žena krásná svým životem i zjevem, ale proto, že to byla bojovnice za demokracii a svobodu, která vlastně celý svůj život zasvětila boji proti totalitě a nelidskosti. A která za to prošla mučnickými i komunistickými a nakonec svůj mladý život svému přesvědčení obětovala. — Historie zpravidla zhušťuje zvrhlost každého násilného režimu do jednoho nebo několika typických zlých činů, jimiž je pak tato éra trvale charakterisována. —

Popravy na Staroměstském rynku jsou a byly vždy ztělesněním násilí habsburského. Lidice jsou vyvrcholením násilí nacistického. Poprava Milady Horákové je až dosud krvavým mezníkem éry komunistické. Ale bohužel, není žádných záruk, že komunisté nejsou schopni spáchat činy ještě odpornější a krvavější. Za ty uplynulé roky vzpomínka na Miladu Horákovou a její mrtvé i živé spoléčníky, žijící v žalářích, nevybledla. Svobodný svět v ní uctívá hrdinku, která padla v boji, který dosud není vybojován. — Vám, kteří čím dále, tím více trpíte pod komunistickým jhem, musí Milada Horáková i všichni ti ostatní, kteří položili své životy v boji za znovusvobození Československa, být příkladem vzorného vlastnictví a občanské statečnosti. A trvalým povzbuzením pro ty, jichž duše pod tíhou náporu umdlévají. — Pro komunisty bude zase Milada Horáková nezapaditelnou výčitkou svědomí, že dopustili, aby se tak nelidsky na ženě, hrdince, politické vůdkyni, mučednici nacistických žalářů prohřešili lidé její krve, lidé, pro jejichž svobodu a lepší budoucnost Milada Horáková již za druhé světové války nasazovala svůj život.

JUDr. Milada Horáková

25 December 1901 — 27 June 1950

President of Czechoslovak National Council of Women

Executed by Czechoslovak Communists, to become symbol of democratic freedoms

ROZSUDEK STÁTNÍHO SOUDU V PRAZE 8. ČERVNA 1950

Po sedmidenním přelíčení před senátem Státního soudu v Praze byl dne 8. června proti 13 československým vlastencům vynesen rozsudek, jímž byli obžalováni uznáni vinnými v plném rozsahu obžaloby a odsouzeni:

1. JUDr. Milada Horáková k trestu smrti,
2. Jan Buchal k trestu smrti,
3. JUDr. Oldřich Pecl k trestu smrti,
4. Závěs Kalandra k trestu smrti,
5. JUDr. Josef Nestával k trestu těžkého žaláře na doživotí,
6. JUDr. Jiří Heyda k trestu těžkého žaláře na doživotí,
7. František Přeučil k trestu těžkého žaláře na doživotí,
8. Antonie Kleinerová k trestu těžkého žaláře na doživotí,
9. JUDr. Bedřich Hostička k trestu těžkého žaláře na dobu 28 roků,
10. JUDr. Zdeněk Peška k trestu těžkého žaláře na dobu 25 roků,
11. JUDr. Jiří Krížek k trestu těžkého žaláře na dobu 22 roků a
12. Františka Zemínová k trestu těžkého žaláře na dobu 20 roků a
13. Vojtěch Dundr k trestu těžkého žaláře na dobu 15 roků.

Vedle trestu na svobodě všem obžalovaným byl uložen peněžitý trest a vyslovena konfiskace veškerého jmění a ztráta občanských práv.

V rozsudku se pravilo: "obžalováni, všichni toho času ve vazbě státního soudu, jsou vinni,

že v době od jara roku 1948 až do svého zatčení v Praze a na jiných místech na území republiky i mimo ně:

1. spojili se jednak navzájem, jednak i s dalšími osobami k pokusu o zničení a rozvrácení samostatnosti republiky a jejího lidové demokratického zřízení a společenské a hospodářské

Pokračování na str. 6.

MOSKVA VČERA — A DNES?

"Sovětský sport" — když Čínská lidová republika měla být přijata do Mezinárodního olympijského výboru (IOC) a podnikala v této době vojenskou akci proti Vietnamu — napsal toto:

"Olympionici a celý sportovní svět ví, že během trvání antických olympijských her byly všechny válečné činy přerušeny... a v dnešní době se dere jedna země, jejíž ruce jsou potřísněny krví, do olympijské arény!"

★

"Olympijská vlajka je čistá vlajka. Nikdo by nechtěl, aby na ní dopadl stín zločinců proti lidskosti."

★

"Olympijské hry jsou velkou slavností celého lidstva. Kdo se to smí s rukama potřísněnými krví na této slavnosti objevit?"

★

Tolik tedy psali pánové v Moskvě — když se jim to hodilo do jejich propagační mašinerie. — A dnes? Denní tisk přináší zprávy o tom, že od začátku sovětské vojenské invaze do Afghánistánu padlo nebo bylo zraněno nejméně 8.000 sovětských vojáků... Kdopak to vede válku proti prostému, chudému a mírumilovnému afghánskému lidu, kdopak to vojenským násilím vpadl do této země? A kdopak to chce být hostiletem olympiády a má "ruce potřísněny krví"?

Dalai Lama se vrací

Delegace Tibetanců, kteří žijí v exilu vyjednáva v Pekingu o návrat světské a církevní hlavy Tibetu Dalai Lamy.

POUČENÍ

pro případ, že u Tebe budou nalezeny tzv. ilegální tiskoviny

Čs. zákon nezná pojem "ilegální tiskovina". Nemá trestné vlastit jakoukoliv tiskovinu. Trestné je pouze její rozšiřování (§ 100 - pobuřování), při čemž je nutno "pobuřit" nejméně dvě osoby. Odtud vyplývá, že: "tiskovinu již vždy dostal poštou, byla-li zhozena do poštovní schránky, byla-li zadržena pod rohožkou. Nemáš vůbec tušení, kdo by ji mohl poslat nebo podstrčit. § 168 tr. zák. přimluhuje, že nemáš zákonnou povinnost nálež, obdržení či vlastnictví takové tiskoviny hlásit či ji odevzdat na policii. * tiskovinu jsi nikomu nedával číst ani jsi nikomu neřikal o jejím obsahu. Tiskovinu nečetla ani tvá manželka, děti, rodiče, sourozenci - kteří ostatně všichni mají právo odmítnout vypořádání

("Liberecký nepravdělník")

"A v dnešní poště zase žádné pozvání z Jugoslávie..."

/Punch/

Kanadské Listy

INDEPENDENT MONTHLY

IN CZECH AND SLOVAK LANGUAGES

Publisher and Editor:
Mirko /Mike/ Janeček

Články, objednávky inserátů, opravy adres a předplatné lze poslat na: "Kanadské Listy", Box 520, Station "D", Toronto, Ont. M6P 3K1.

Pokud jsou články podepsané, nemusí se redaktor stotožňovat s jejich obsahem.

Předplatné na 1 rok:
Kanada a USA ... \$ 10:00
Zámoří ... \$ 12:00
letecky: \$ 15:00

LIDÉ MEZI NÁMI

Málokdo myslí v červnu na hokej a přece se minulý týden dostalo jméno prvního brankáře hokejového teamu Toronto Maple Leaf do popředí zájmu sportovních redaktorů. Jiří Crha se po odchodu do savadního brankáře do Washingtonu připravuje na permou zimní sezonu. Náš obrázek ho zachycuje po znamenité večeři v BENES INN s majitelem podniku p. Petrem Benešem st. a se svou paní Marcelou a oběma dcerkami. Stejně jako jiný náš internacionál V. Nedoman- ský objevil Jiří Crha brzy po svém příjezdu do Toronta znamenitá jídla a příjemné prostředí v restauračním podniku krajany Anuše a Petra Benešových. Crha hrál za Teslu Pardubice a chytal za čs. národní team. Podařilo se mu odejít na Západ v roce 1979. Jeho snem bylo vždy hrát hokej v Kanadě. Dávná touha se mu splnila ..

Samy statky duševní, svoboda přesvědčení, svoboda myšlení, svoboda vity, svoboda vědeckého bádání jsou těmito lidmi ohrožovány. My všichni, kteří žijeme z ducha a z tvorby, z hledání a kultu pravdy, musíme se bránit. Naše právo volně myslit, svobodně tvořit je ničeno. F. X. ŠALDA (1933!)

ORGANIZUJEME PRICESTOVANIE Vašich příbuzných z Československa

a zariadíme Vám cestu na stretnutie sa s prí-
buznými v Maďarsku, Rumunsku a Bulhars-
ku. — Vybavujeme aj zájazdy na juh —
Florida, atď, ako aj na ostrovy.

**world
travel**

Zmenáreň cudzích valút
Založené 1951. Majiteľ Harry HEITLER
COMPUTERIZED RESERVATION

WORLD TRAVEL SERVICE Limited

258 College St. (roh Spadina)

Toronto, Ontario M5T 1R7 / Telephone 979-2171

ZPRÁVY Z KANADY

Federální vláda oznámila ústy ministra veřejných prací, že poskytne korporaci Harbourfront, která spravuje 91 akrů bývalých soukromých pozemků na břehu jezera Ontario, něco přes 27 milionů dolarů. Korporace zřídí cesty, zavede kanalizaci, zbourá staré tovární budovy a za pomoci soukromých investic vybuduje parky, obytné domy, restaurace, obchody a rekreační budovy pro obyvatele Toronta. Mezi 21 nábrhy je také pečlivě vypracovaný návrh architekta Václava Kuchaře a jeho přátel na postavení Kanadského střediska pro Čechy a Slováky. --Fed. ministr pracovních sil a imigrace, Hon. Lloyd Axworthy, vydal tiskovou zprávu, podle které dala fed. vláda k dispozici uprchlíkům na úhradu letenek do Kanady celkem 60 milionů dolarů. Půjde o půjčky. Prohlásil také, že přes 95 procent dřívějších půjček uprchlíkům v rámci Assisted Passage Loan plánu bylo splaceno. --Senátor Paul Yuzyk, který je ukrajinského původu a je známý svým zásadním nekomunistickým postojem, se stal předsedou celokanadské organizace Canadian Folk Arts Council. --Fed. ministr pro multikulturní záležitosti, Hon. Jim Fleming, promluvil v Ottawě k redaktorům etnických publikací sdružených v Canada Ethnic Press Federation. Poznamenal, že nemá námitky, aby federace měla stálou kancelář v Ottawě, pokud sama si najde finanční prostředky na její udržování. --Různé kanadské magazíny přinesly velké inseráty propagující kanadské investice v Argentině, při čemž se poukazuje na to, že v zemi vládne pořádek a demokratický systém. Shodou okolností jiné listy přinesly články líčící, že dnešní Argentina je policejní stát, kde na 15.000 osob je pohřešováno. Typickým příkladem je článek "The Disappearance", který napsal býv. politický vězeň José L. Robinson koncem května t.r. v publikaci "Today", což je příloha torontského "Star-u". --Novým předsedou Kanadského poradního sboru pro multikulturní záležitosti se stal právník ukrajinského původu Laurence Decore, 40. Žije v Calgary, Alta. --Poplatek za vystavení kanadského cestovního pasu je nyní 20 dolarů. Zařizuje ministerstvo zahraničních věcí. --Poslanec Chas. Caccia a senátor Hon. S. Haidasz uspořádali tiskovou konferenci pro redaktory denních a etnických listů 31.5. Shrnuli výsledky po-
rad o helsinské dohodě v Bruselu, v předvečer konference v Madridu. --"Ontario Welcome House" se přestěhoval. Nová adresa je: 454 University Ave., Toronto, jihozápadní roh křižovatky Dundas a University Ave. Stanice podzemní dráhy St. Patrick. Telefonní čísla zůstávají: informační služba 965-3021, jazykové kursy 965-2365, jesle 965-9923, překladatelská kancelář 965-1458. Ve středisku obětavě působí krajanka Slávie Hilbertová. --Torontský "Sun" přinesl zprávu, že 35 anti-komunistických ruských skupin v USA a v Kanadě utvořilo jednotnou Coalition for a Free Russia. Podařilo se jí dopravit do Afganistánu 250.000 letáků a rozšířit je mezi okupačními sovětskými jednotkami. --V Anglii byl dokončen dokumentární film "Invasion". Stál na 700.000 dolarů a obsah je založen na osobních zkušenostech býv. funkcionáře KSČ Zdeněk Mlýně. Ve filmu hraje 350 herců a hereček. Kanadský komentátor Bob Pennington předpovídá, že dnešní čs. vláda bude filmem právě tak rozrušena jako byla vláda Saudské Arábie filmem "Smrt princezny". --Fed. vláda se rozhodla věnovat Torontu 19 milionů dol. na stavbu konvenčního střediska, nedaleko CN veže. Stavba má stát asi 70 milionů dol. --V létě proběhnou nad Kanadou americké letecké manévry. V rámci SAC se zúčastní operace 700 letadel, většinou typu B-52, a 120.000 letců a pomocného personálu. --Poslanci států NATO odsoudili v Luxemburku na návrh kanadské delegace sovětskou invazi Afganistánu. --Náš komentátor L. Zink se domnívá, že soustředěný sovětský nápor na Jižní Afriku bude ještě před koncem r. 1981. --Býv. am. ministr zahraničí Kissinger dostal 15.000 dol. za řeč, kterou pronesl v Torontě min. týden. Předpověděl chaos ve světě, který skončí velkou válkou. Poznamenal, že v presidentských volbách stojí za Reagan-em. --List "Northern Mosaic" přinesl reportáž o bitvě kolem Monte Cassina v r. 1944. Klášter byl rozbít americkým letectvem a dobyt II. polským armádním sborem. Poláci ztratili 5.305 padlých. --Prof. F. Wieden poukázal v revue "Cultures Canada" na absurdnost kan. psaní: obsahuje místo narození, což je diskriminace.

HUMOR

Jednomu Skotovi ukradli na nádraží těžký kufr. Zloděj s ním běžel z nádraží ven. Kdosi Skota na to upozornil. "Vím, vím. Ale dám ho zatknout, až bude venku. Ušetřím za nosiče!" -- "Můj pes je báječný. Každé ráno, přesně v 7, mi donese noviny. A při tom nemám vůbec žádné předplacené!" -- "Jak se Vám líbila ta detektivní hra?" "Výborná. Dokonce i námet byl ukradený!" -- 7 životních období ženy: miminko, dítě, slečna, mladá paní, mladá paní atd.

PRAGUE RESTAURANT

Krajanské veřejnosti oznamujeme
že Restaurace PRAHA na Masaryktownu
je otevřena DENNĚ, a to od 12:00 poledne
do 1:00 hod. po půlnoci, v neděli od 12:00 do 22:00 hod.

Přijďte si pochutnat na prvotřídní

České kuchyni - kvalitou, cenou bez konkurence

450 Scarborough Golf Club Road,
Scarborough Tel.: (416) 431-2561

ZDAŘILÝ KRAJANSKÝ PODNÍK

Dne 11. května t.r. se v hale sv. Václava konala pěkná oslava svátku matek, která se stala už tradiční příležitostí, aby se krajané setkali a pochutnali si na obědě, který připravují naši otcové. Letos mu předcházel varhanní koncert dr. J. Kysečky za spoluúčinkování farního sboru.

Rodina Martínková a přesně uprostřed obrázku kontrolor MMI Frank Ječmen.

Muži, kteří se letos vyznamenali v kuchyni. Vedl je krajan J. Gregor, který stojí přesně uprostřed obrázku.

Krajan Sypal vládl v baru a zhostil se svého úkolu dobře.

Zleva: paní Tmejová, paní Pařavová a paní Bernsteinová.

Známý krajanský pár - manželé Pallasovi. Začali před lety v malé dílně na Queen St. West, dnes mají slušnou továrnu na elektrické spotřebiče Standard Appliances na Queensway. Vždycky se účastní krajského života a pomáhali nově příchozím. Jsme jim za to všichni vděční.

Na oslavě jsme také zastihli známého krajana Vladimíra Válka s paní a se synem. Dověděli jsme se, že mladý John Válek si otevřel nedávno svou vlastní agenturu - všeobecné pojištění, auta, požár, obehody atd. Adresa: 4231 Dundas St. West, Toronto, Ont. M8X 1Y3. Tel. 233-3001. Přejeme mu zdar!

WINZE'S MEAT MARKET ILJA ŠANDA

Čerstvé domácí a evropské uzeniny.

307 Roncesvalles Ave., Toronto.
Tel.: 533-5165

OTVORENÁ DISKUSIA O VZŤAHOCH ČECHOV A SLOVÁKOV

Z iniciatívy organizácie Opus bonum, ktorú vedie český benediktínsky opát dr. Anastáz Opásek, politický väzeň pod komunistickým režimom, bolo v dňoch 20. - 23. marca t. r. tretie stretnutie Opus bonum v západonemeckom Frankene, venované otázke vzťahu Čechov a Slovákov. Na tomto sympóziu sa zúčastnili Slováci a Česi, aby každý sám za seba, a nikto za nejakú organizáciu alebo politickú stranu, hovorili otvorene, na európskom a demokratickom základe o vzťahoch medzi Čechmi a Slovákami v minulosti, prítomnosti a o istých perspektívach pre budúcnosť, v rámci nového vývoja európskej myšlienky. Zo Slovákov sa na tomto sympóziu zúčastnili dr. R. Aigner, dr. S. Belluš, prof. M. S. Ďurica, dr. I. Fiala, A. Kalinová, dr. I. Kružliak, dr. L. Linczenyi, J. Loydl, dr. J. Mikuš, dr. J. Staško, inž. J. Šoltés, V. Štěpánek, B. Zvrškovec a niekoľko slovenských študenti. Z českej strany okrem opáta dr. A. Opáseka a grófa R. Belcrediho, ako organizátorov stretnutia, zúčastnili sa tu P. Tigríd, Z. Mlynář, K. Kaplan, V. Prečan, L. Pachman, M. Vitula, G. Loevy, I. Medek, J. Sláma, V. Hejl, J. Vodice, M. Šule, S. Volný a početní iní. Celkovo okolo 90 účastníkov, z ktorých mnohí zasahovali do diskusii.

Celé sympóziu bolo vedené myšlienkou európskej spolupatričnosti, ktorá sa nestrácala ani pri niekoľkých vyhranených stanoviskách. Bolo to po prvý raz v exile, že vedľa seba sedeli bývalý diplomat Slovenskej republiky a prvý tajomník Ústredného výboru komunistickej strany, čo sa stretli ľudia i komunisti, čechoslováci i separatisti, kresťania i ateisti, politickí vazni i ľudia prislúchajúci vtedy režimu, staršie i mladšie generácie, aby spoločne otvorene disku-

tovali o vzťahoch Čechov a Slovákov a hľadali poučenie z prežitých historických skúseností. Že tu sem tam narazili na seba protichodné stanoviská je viac ako pochopiteľné. Išlo tu nielen o problematiku z hľadiska dvoch národov a ich rozdielne prežívaných dejinných období, ale aj o rozdielne problémy politické i národné. Napríklad tomu účastníkov tohto sympózia spájala dobrá vôľa, i povinnosť divať sa na problémy svojich národov nie rekriminačne, ale konštruktívne - s otvoreným priznaním, že oba národy, Slováci i Česi majú rovnaké práva, aby sami rozhodovali o svojich osudoch a aby žili vedľa seba ako rovnoprávni partneri. To je ich údel.

Cieľom sympózia bolo, aby sa ľudia stretli, poznali stanoviská tých druhých a hľadali možnosti sa chápať a porozumieť. To je úloha demokratov, kresťanov i Európanov, ale rovnako aj tých, ktorí sa učia tieto princípy rešpektovať.

Za Slovákov prednášali dr. I. Kružliak, dr. J. Mikuš, dr. J. Staško, a prof. M. S. Ďurica. Cenné prednášky poslali aj dr. Fr. Braxátor a E. Lobl, ktoré výjdu takie v spoločnej publikácii o frankenskom stretnutí. Zo zdravotných dôvodov alebo iných povinností sa na sympóziu nemohli zo Slovákov zúčastniť dr. Braxátor, E. Lobl, dr. St. Kirschbaum a dr. J. Rydlo.

Z českej strany prednášali P. Tigríd, V. Prečan, K. Kaplan, I. Medek, Z. Mlynář a prečítaný bol príspevok českého domáceho spisovateľa J. Sládečka.

Sympóziu bolo zakončené slávnostnou omšou, ktorú celebraval opát dr. Opásek a krásnou kázňou prof. Loydla o 1500. výročí narodenia sv. Benedikta. Vyvrcholením sympózia bola pôdiová diskusia, ktorej znenie prinesie Tigrídova revue Svědectví. -fa-

HORIZONT 80

NOVÍ UPRCHLÍCI STÁLE PŘÍCHÁZEJÍ

Krajané Antonín a Olga Urbanovi z Collingwood, Ont. se v květnu dočkali příchodu do Kanady své neteře, která uprchla z ČSSR do Itálie. Slečna Irena Malá žila v uprchlickém lágru Latina jen krátkou dobu, protože díky p. M. Vaňkové, zástupkyni Amerického Fondu v Itálii, se přestěhovala ke známým do Říma. Momentálně působí ve Willowdale. Jejím koníčkem je umělecká keramika.

Czech EASL Centre

Středisko zahájilo provoz 1. června t. r., ale začít můžete kdykoliv: a/ tříměsíční kursy anglické konverzace a gramatiky pro studující a absolventy půlročního vládního kursu EASL/angličtiny jako druhého jazyka/, b/ tříměsíční základní kursy angličtiny pro úplně začátečníky. Výuka v sobotu i v týdně podle dohody. Malé studijní skupiny, 6 vyučovacíh hodin do týdne a především/ výuka na základě češtiny. Vlastní česko-anglické učebnice budou k dostání, buď samostatně nebo na pokračování v "Kon. Listech". Připravujeme na Michigan Test a na To-ESL. Na požádání připravíme ke zkouškám na řidičský průkaz. Cena tříměsíčního kursu 200 dol., cena základní ind. hodiny či hodiny speciální výuky 9 dol. Možnost platby na splátky: při zápisu do kursu 80 dol., potom doplatek 3x po 40ti dol. Pro čerstvě příchodci do Kanady a nezaměstnané možnost sjednání splátek od 20 dol. měsíčně. Volejte mezi 9 a 11 hod. dop. nebo pište o další informace na: Dr. Martin Elbl, Co-ordinator of "Czech EASL Centre", Suite 206, 267 St. George St., Toronto, Ont. M5R 2P9. Tel. 416/ 924-4817. Doporučujeme!

NAŠI VE VANCOUVER, B.C.

Prodá se: nová, dobře zavedená česká restaurace, "dole" ve městě za 24.000 dol. Možnost žádosti o povolení k výčepu lihovin. Volejte ve dne /604/ 988-1331 nebo večer 681-4735. V pondělí zavřeno. Adresa majitelky: Mrs. Věra Zavoral, 707 Queensbury Ave., North Vancouver, B.C. V7L 3V7.

OZÝVÁ SE VICTORIA, B.C.

Známy český cukrář M. Toman z Prahy, Ostrovní ulice, v posledních několika letech v Montreálu na MacKay St., otevřel znovu cukrárnu a kavárnu ve slunné Victorii, B.C. Prodává vyhlášené pečivo i tam. Upozorňujeme na tuto skutečnost všechny naše čtenáře, kteří kdy do Victorie, B.C. zavítají. Adresa: 739 Pandora, roh Douglas, tel. 385-2233. Otevřeno je od pondělí do soboty, vždy od 10ti dop. do 6ti hod. večer. Přejeme mu jen úspěch!

Z OKUPOVANÉHO ČESKOSLOVENSKA

nech na Moravě a v roce 1969 se dal "zlákat" k odchodu do kapitalistické ciziny. Žil ve Švédsku se svou ženou, kde se jim narodily dvě děti. Pak emigroval do USA a působil v okolí Chicago. Žil na Západě 9 let a podle "RP" zas pracuje ve svém oboru. O svých zkušenostech na Západě mnoho nemluví. --Soudruzi v Praze zavádějí nové zkratky: ÚBOK znamená Ústav bytové a oděvní kultury, BUDEL je budovatelský plán, ŠIVRLI jsou široké vrstvy lidu, OTPOMPRDEL - Otec pomocný průmyslový dělník,

Naše národopisná skupina "Masaryk Dancers", vedená Janet Gregorovou-Szamuheľovou, úspěšně reprezentuje naše lidové umění. V posledních době vystoupila během oslavy svátku matek a při vzpomínce na gen. M. Štefánika. Byla také v Chatham, Ont. na tradiční pouti.

a NERADPERC - Největší řád práce. 416/ 924-4817. Doporučujeme!

--Ined jakmile am. president Carter nařídil stažení

ní z prodeje známek USA, které propagovaly OH v Moskvě, staly se tyto známky hledaným artiklem

v ČSSR. Jsou přelácané na trhu, ale hlavně kradené z dopisů nebo i s dopisy. --

ČS. vláda protestovala ostře u diplomatů USA, VB a Francie proti návrhu zákona v americkém senátu, aby tzv. čs. zlatý poklad byl

prodán a peněz

použito na náhradu býv. čs. občanům na komunisty zabavený majetek na území

Československa po roce 48. Jedná se o více než 18 tun zlata, které je v

USA a v Anglii. Náhrada za znárodněný majetek činí asi 75 milionů dol. --

Praha prý slíbila Kremlu, že pro Afganistán uvolní 6.000 čs. vojenských techniků. --

"75" se koncem března dožil prof. dr. Václav Černý. -- V Praze zemřel

básník Vladimír Holan. -- Novým čs. velvyslancem v Římě se stal Antonín Pelikán. Jde nejspíš o haškovský šprým, protože v Římě žije býv. ředitel Čs.

televize Jiří Pelikán, dnes poslanec Evropského parlamentu za italskou socialistickou stranu. -- 22.5. vzpomněli čs. závodníci na záv. dráze Zbrasla - Jiloviště pietním způsobem tragické smrti F. Žáka v r. 1921. -- Paměti

Paula Svatošho /dr. Prokopa Drtiny/ se dostaly na Západ pomocí Václava Holana a Jiřího Lederera. Vyjdou v 68 Publishers Toronto až se najde úhrada na jejich vydání. -- V NTU v Heřmanicích jsou vězněni: Václav Benda, Jiří Dienstbier a Václav Havel. Otta Bednářová sedí v Opavě. Petr Uhl na Mírově.

Československa po roce 48. Jedná se o více než 18 tun zlata, které je v USA a v Anglii. Náhrada za znárodněný majetek činí asi 75 milionů dol. -- Praha prý slíbila Kremlu, že pro Afganistán uvolní 6.000 čs. vojenských techniků. -- "75" se koncem března dožil prof. dr. Václav Černý. -- V Praze zemřel básník Vladimír Holan. -- Novým čs. velvyslancem v Římě se stal Antonín Pelikán. Jde nejspíš o haškovský šprým, protože v Římě žije býv. ředitel Čs. televize Jiří Pelikán, dnes poslanec Evropského parlamentu za italskou socialistickou stranu. -- 22.5. vzpomněli čs. závodníci na záv. dráze Zbrasla - Jiloviště pietním způsobem tragické smrti F. Žáka v r. 1921. -- Paměti Paula Svatošho /dr. Prokopa Drtiny/ se dostaly na Západ pomocí Václava Holana a Jiřího Lederera. Vyjdou v 68 Publishers Toronto až se najde úhrada na jejich vydání. -- V NTU v Heřmanicích jsou vězněni: Václav Benda, Jiří Dienstbier a Václav Havel. Otta Bednářová sedí v Opavě. Petr Uhl na Mírově.

30 LET OD MUČEDNICKÉ SMRTI DR. MILADY HORÁKOVÉ

Pokračování se str. 1.

soustavy republiky, zaručených ústavou, a vešli s cizí mocí a s cizími činiteli ve styk jednak přímý, jednak nepřímý, při čemž

a) jejich jednáním byla samostatnost republiky, její lidové demokratické zřízení a společenská i hospodářská soustava zaručená ústavou ohrožena zvláštní měrou,

b) Františka Zeminová, František Přeucil a Jan Buchal sbírali a organizovali branné a pomocné síly.

2. Všichni vyzvídali a vyzrazovali přímo i nepřímou cizí mocí státní tajemství a k tomuto činu se jednak navzájem, jednak s jinými spojili, při čemž

a) byli členy organizace, jejímž úkolem bylo vyzvídati státní tajemství,

b) Dr. Milada Horáková, Dr. Josef Nestával, Dr. Jiří Hejda, František Přeucil, Antonie Kleinerová, Dr. Oldřich Pecl a Závěš Kalandra: dopouštěli se vyzvědačství delší dobu ve značném rozsahu a způsobem zvláště nebezpečným a vyzvídali státní tajemství zvláště důležitá,

c) Dr. Jirímu Hejdovi byla povinnost uchovávat státní tajemství výslovně uložena."

Po vynesení rozsudku a jeho důvodů obžalování Dr. Horáková, Buchal, Dr. Pecl a Závěš Kalandra žádali o doručení písemního rozsudku k odvolání, zatím co ostatní prohlásili, že trest přijímají. Odvolací instance odvolání čtyř nevyhověla a tyto byli pak 27. června v Praze popraveni.

RADA SVOBODNÉHO ČESKOSLOVENSKA Washington 10, D. C.

PROHLÁŠENÍ k pražskému politickému procesu.

Předsednictvo Rady svobodného Československa ve Washingtonu, sledující co nejpozorněji vývoj nynějších poměrů v Československu, zejména s hlediska soustavného porušování občanských svobod a lidských práv, jež vyvrcholilo nedávným procesem v Praze proti poslankyni Dr. Miladě Horákové a spoluobžalovaným a odsouzením na smrt a popravou čtyř obžalovaných, usneslo se dne 29. června 1950 na tomto prohlášení:

RADA SVOBODNÉHO ČESKOSLOVENSKA, jakožto představitelka a jediné oprávněný mluvčí po svobodě, demokracii a nezávislosti toužícího a nyní komunisty brutálně zlořčeného a terorizovaného Československa odsuzuje před celým svobodným světem co nejrozhodněji každodenní deptání nejzákladnějších přirozených lidských práv nynějším komunistickým politickým režimem a vynáší obžalobu na tento tyranský systém, který se drží při moci jen hrubou silou, surovým násilím a proti vůli velké většiny lidu.

RADA SVOBODNÉHO ČESKOSLOVENSKA slavnostně protestuje proti masové persekuci lidí v Československu pro jejich ideové, politické nebo náboženské přesvědčení, případně z důvodu politické nebo třídní nenávisti.

RADA SVOBODNÉHO ČESKOSLOVENSKA obzvláště protestuje proti stranické justici, která pod průhlednou maskou přísluhování spravedlnosti a ochrany státu drakonicky odsuzuje k nejtěžším, velmi často hrdelním trestům nevinné oběti.

RADA SVOBODNÉHO ČESKOSLOVENSKA protestuje konečně co nejrozhodněji proti rozsudku t. zv. Státního soudu v Praze, vynesenému dne 8. června 1950 proti býv. poslankyni Dr. Miladě Horákové a spoluobžalovaným a s hlubokým bolem a rozhořčením odsuzuje bestialní vraždu, již se dopustila komunistická justice v Československu tím, že dne 27. června 1950 popravila v Praze:

poslankyni Dr. Miladu Horákovou,
redaktora Závěš Kalandru,
továrníka Dr. Oldřicha Pecla a
příslušníka bezpečnostní služby Jana Buchala.

Krev těchto nevinných obětí komunistické justice nezůstane bez odvety. Svobodné Československo požene k zodpovědnosti pachatele tohoto zločinu, který je tím zbabělejší a tím více zahanbující, že se nezastavil ani před bezbrannou ženou, matkou a vlastenkou, která trpěla dlouhá léta v nacistickém koncentračním táboře.

Washington, D.C., dne 30. června 1950.

JEJÍ OBĚTAVOST A ZBOŽNOST

Jana Felerabendová

Dne 2. července 1942, v době atentátu na říšského protektora Heinricha, v době stanného práva, kdy životy všech českých občanů v t. zv. Protektorátě byly více ohroženy než kdy předtím, kdy se zdálo, že se německá zůřivost a brutálnost rozpoutala naplno a konec vysvobození byl k nedohlednutí, v této době nejistoty, temna a hrůzy, 17 žen bylo přivezeno do terezínské Malé pevnosti.

Unaveny, vystrašeny a po probdělé noci, kterou ztrávily společně v cele pro nové příchozí, z polosna probudily se ruchem na vězeňském dvoře, kde si šly "starousedlíci" — vězeňkyně pro hubenou snidání. Nové vězeňkyně stály schouleny v temném pozadí cely, sotva dýchající s nevyslovenou otázkou na rtech "Co s námi Němci zamýšlejí? Přivezli nás sem, aby nás popravili, jako již stovky před námi, či nám bude cud milostivý a bude nám dopřáno dále žít? V tomto rozpoložení myslí náhle se objevila v zamřížovaném okně hlava ženy s brýlemi, která polohlasitě, když mijela naše okno, k nám zvolala: "Nebojte se, není to tu tak zlé; budete chodit s námi pracovat na pole. Za chvíli vám přineseme snidání." — To bylo moje první setkání s Miladou Horákovou.

Jen ten, kdo prodělal muka nejistoty, pochopí, co pro nás znamenala tato povzbudivá slova. —

Když pak jsme se později seznámily se životem ve vězení, pak teprve jsme zcela ocenily odvahu Miladinu, přistoupiti k oknu. Milada dobře věděla, že na ni čekalo zbití a zkopání, kdyby ji byla zahlédla dozorkyně. —

O několik dní později jsme dostaly rozkaz zamést dvůr. Když jsme vyšly ven, na dvoře již zametalo několik žen z druhých cel. —

Dostala jsem se do blízkosti ženy v černém pracovním plášti s bílými tečkami. Až bychom přerušili práci (což bylo přísně zakázáno, stejně jako mluvit a dorozumívati se s ostatními vězňi), ona žena mi šeptla: "Já jsem Milada Horáková, co je nového venku?" — Já ji pověděla přerývané, aby dozorkyně nepozorovala, že spolu mluvíme: "Já jsem Felerabendová" a v rychlosti jsem ji řekla události posledních dnů. O popravách tisíců našich nejlepších mužů a žen, o vyhlazení vesnice Lidice, o vojenské situaci, která v té době byla velmi neutešena, Němci se blížili Stalingradu, a egyptským hranicím. —

Jednou jsme se vracely v poledne z práce v průvodu SS-mana do cel. Já šla s Miladou v řadě. Mijely jsme dvůr, kde byly vězeňské kanceláře. Tam stál ředitel terezínské pevnosti Jockl, nazývaný vězňi "Pintou", ještě s jedním mužem, kterého jsem neznala. Milada zbledla a zašeptala: "Sopa" (velitel věznice gestapa na Pankráci v Praze). Když jsme přešly v pozoru tufo dvojici sadistických mužů, kteří byli pány nad našimi životy, Milada mi rozčileně povídá: "Ten muž s Pintou, to je Sopa, ředitel pankrácké věznice. Jistě mne viděl a bude to mít pro mne neblahé následky." —

A opravdu. O několik hodin později Milada smutně krácela kol okna naší cely s maličkým uzlíčkem nejnutnějších věcí v průvodu dozorkyně do samovazby.

Jednou jsme se vracely z práce na poli, uprášeny a unaveny. Dozorkyně, která ten den byla v trochu lepší náladě, dovolila nám, abychom se venku u studny umyly. V téže okamžiku pustila i Miladu ke studni (dozorkyně snad zapomněla na zákaz, že Milada se nesmí s námi stýkat; ale stalo se tak). —

Při té příležitosti Milada nám řekla: "Děvčata, nemáte některá z Vás kousek mýdla? Vede mne v cele je zavřená stará žebračka Němkyně. Proč je zavřena, sám Bůh ví. Je stará, nemocná a tak strašlivě špinavá a zavřena. Zítra chci požádat dozorkyni, aby mi dovolila stařenou umýt a vyčesat." Rozdělila jsem se s Miladou o kousek mýdla, který jsem si ještě přivezla z domova. —

Na druhý den, se svolením dozorkyně, Milada celou babku umyla a vyčesala, sady s ní stáhla a oblékla ji do svých věcí, kterých sama měla poskrovnu. Co Milada neměla, vypomohly jsme jí my, aby tulače v ledové cele nebylo zima. Milada ji pak denně umývala a česala. U Milady nerozhodovalo, zda to byla Češka či Němkyně, zda byla komunistka či národní socialistka. Pomáhala všude, kde pomoci mohla. U ní každý byl především člověk, spoluvězeň stejně trpící a strádající pod německou nacistickou botou. —

Pak se opět slunce usmálo na Miladu, přišla zase mezi nás do společné cely a tentokrát do mě cely č. 17. Vedle mne se uprázdnilo lůžko na palandě a tak se Milada stala mou sousedkou. —

Každý večer po zhasnutí jsme spolu rozmlouvaly. Mluvili jsme o plánech v budoucí svobodné vlasti, o neštěstí, které stihlo náš národ, o vojenské situaci, o náboženství, o rodin-

Dokončení na str. 2.

OZNÁMENÍ

Po 4 letech úspěšné obchodní činnosti v Torontě rozšiřují svoji službu pro soukromé zákazníky. Všem svým zákazníkům oznamují změnu adresy:

J.M. Klein

zlatník
opravy a předělávky
zlatých a stříbrných šperků
v krátkých termínech.

5 Schuter St. Toronto, Ont.
(vedle Massey Hall)
Tel. 862-0807

NOVÁ KNIHA

BOHUMIL
HRABAL
POSTRIZINY

— Tak strýc Meud na jezerech začal být takové divné, a tak četl v novinách: Nudíte se? Kupte si medvídku mývala. A že strýc Meud neměl děti, tak si napsal na ten inzerát a za týden přišel ten medvídek mýval v bedýnce. No bylo to něco! Jako dítě, s každým se kamarádil, ale akorát že co viděl, tak všechno uměl, a tak strýcovi Meudovi umyl budiku a troje hodinky tak, že už je nikdo nedá dohromady. Pak umyl jedno všechno kofení. A pak zase, když strýc Meud rozmontoval bicykl, tak medvídek mýval mu to chodil umívat do potoka a sousedé chodili a říkali: Strýcu Meuku, nepořezbujere takové křem! Našli jsme to v poceci, a jak už přinesli několik sáčků, tak Meud se jde podívat, a medvídek mýval mu roznosil skoro celé bicykl. Ty buchy jsou ale dobré. A ten medvídek chodil na zachod jedné na almaru, tak celý stavení smrdělo tím záchodem, nakonec všechno museli před medvídkem zamýkat, a dokonce museli si i šeptat. Ty buchy jsou dobré, škoda že jsem tak marůda. Ale medvídek dával pozor, kam si dávají klíč, a odemkl si, co před nim kde schovali. Ale nehorší, že ten medvídek večer dával bacha, a jak strýc Meud dal teičku hubičku, tak medvídek se sápal a chlel raky, a tak strýc Meud musel chodit s tetičkou Rozárou na rande do lesa, jako zavoboda, a ještě pořád se otáčeli, jestli medvídek nestojí za nima. A tak se tedy nenudili, až jednoho na dva dny a medvídek se tak nudil o tom svatým Duchu, že rozházel ty velké kachlový kamna v pokoji a doprasil tak nábytek a peřiny a prádlo v koštinu, že strýc Meud sedl a napsal do Moravské orlice inzerát: Nudíte se? Kupte si mývala! A od té doby je vyléčen z trnomyšlnosti.

Kniha má 149 stran a stojí \$ 5.31. Objednávkou na "Kan. Listy".

— Před trestním senátem krajského soudu v Ostravě se zodpovídala "pro závažné hospodářské trestné činy" skupina zaměstnanců Třineckých železáren a organizace zahraničního obchodu Škodaexport Praha. Obžalování byli odsouzeni do vězení na 15 měsíců až 11 roků.

— Novým velvyslancem v Severní Koreji se stal Josef Hadrávek, který vystřídá M. Macůcha.

PACH KANÁLŮ

Nerovinná družba mezi dezinformačním odborem SIB a několika zmatenými mozky v exilu vydala další zplodiny: ve Vídni se opět vynořily anonymní produkty pomlouvání a rozvratného obsahu. Pro změnu se tentokrát kydla špína na chartisty Ivana Medka a Viléma Hejla. Na tyto a podobné pokusy existuje jediná přímetná a účinná odpověď: solidarita s postiženými — opovržení vůči pachatelům!

BOJ ZA LIDSKÁ PRÁVA je veden s velkou statečností a obětivostí na všech kontinentech. V Latinské Americe zraťili mnozí demokraté socialisté v tomto boji své životy. V Sovětském svazu je ustavičné obtěžování Andreje Sacharova typickým příkladem pro trvajících pronásledování všech, kdož v komunistických zemích vyslovují odlišná mínění.

(Z prohlášení konference vůdců stran Sociálně demokratické internacionály, konané ve Vídni ve dnech 5. a 6. února)

30 LET OD MUČEDNICKÉ SMRTI DR. MILADY HORÁKOVÉ

Pokračování se str. 6.

ných věcech a p. Často mi vyprávěla o své dcerušce, kterou jmenovala "moje holčička".

Jednou mi řekla: "Co myslíš, vrátíme se domů ke svým druhým? Já myslím, máme-li na tomto světě ještě co říci, že se domů vrátíme". Totou větou osvětlovala jsem si Miladin klid a vyrovnání. —

Jindy se mne zase tázala: "Věříš přece v Boha! Vira je nám zde jedinou oporou. Naučím tě modlitbě vězňů, která ti přinese ulehčení a klid." Pak mi předřikávala modlitbu, které jsem se od ní naučila. —

*Ty jsi velký, Pane, Tobě sláva zvlášť,
Ty odíváš se světlem místo pláště,
Ty jsi veliký, Pane, nad vodami všemi,
Ty rosiš nad vyprahlou sluncem zemí.
Rozhodíš hrst, jsme nasyceni,
odvrátíš tvář, jsme zarmoucení,
ducha nám vezmeš, v nic se rozpadáme,
ducha nám vdechneš, ihned ožíváme.
Ty jsi veliký, Pane, fidič našich kroků,
nedej nám bloudit ve hluboku.
Ó Pane Ježíši Kriste, veď mne cestou svou,
ať nechodím tmou,
zasviť mi, Ty hvězdo jasná, na cestu mé pouti,
provázej mne, silo božská,
s Tebou chci jen plouti,
neodvracej zraky svoje, božská láska, ode mne
a svým okem provázej mne —
navrať mi mé milené.
Navrať mi klid a dožskou lásku,
dej mi dopřát pokoje,
bolu mého přeruť pásku
a v nitro vlej nápoje.
V Tebe věřím, v Tebe doufám,
Tys ta síla nejvyšší,
před Tebou se, Bože, skláním
ve své lásce nejčistší. —
Volám si Tě za lékaře,
až mi bude boľno tak,
volám si Tě k ulehčení —
Ty léky máš, nás dobře znáš —
chránič nás, Bože, svou mocnou pravicí!*

AMEN.

Nevím, zda Milada byla autorkou této modlitby. Nevím také, zdá ji reprodukoval přesně, neboť jsem rukopis Miladin ztratila. Vim jen, že mi některé věty úplně vypadly z paměti.

Vyprávěla mi, že v pankrácké věznici se jí modlila s vězni velmi často. Jednou na Pankráci, na chodbě, před Miladinou celou, stála celý den a noc stará žena obrácena čelem ke zdi, aniž by se směla pohnout. Milada šeptem předřikávala ubožáčce modlitbu vězňů a tak se snažila ulehčit její muka. — Tato stará žena, která později též byla v Terezíně, vyprávěla nám o tom, jak jí Milada touto modlitbou dodávala síly a odvahu. —

Po příhodě se Sopou Milada už nesměla vyjít ze ženského oddělení. Pracovala v cele, kde se šilo a spravovalo prádlo pro SSmany a jejich rodiny. Okno této cely vedlo ven na slnec. — Když jsme se večer sešly v cele, rozrušené mi vyprávěla příhodu, kterou zahlédla z okna cely:

Ten den ráno vyšla z brány pevnosti skupina čtyř mužů. Byli propuštěni, šli do svých domovů. Sotva vyšli na slnec, začali se radostí objímat a plakat. "Bylo to dojemné" — dodala Milada a v srdci se radovala s nimi. —

Jak již ve vězení bývá, kolovaly mezi vězni ty nejruznější pověsti, které jsme si s Miladou sdílely. Někdy nás naplnily radostí a nadějí, jindy smutkem. —

Často jsme byli svědky toho, jak muži byli zbiti a zkopáni BSMANY. Dovédely jsme se o zbití toho neb onoho muže, který pak svému zranění podlehl. — Jeden den se rozneslo po pevnosti, že přišel zákaz bít muže. Bylo sice naivní tomu věřit, když jsme tak dobře znaly nacisty, ale my tomu věřily a Milada z toho měla velikou radost, vždyť ona také měla svého manžela vězněného vedle v mužském oddělení. — Dr. Horáková se několikrát podařilo přijít na ženské oddělení v průvodu dozorce, kde natíral dveře cel. — Miladě přála šťastná náhoda

a pomoc ostatních, že se mohla k svému muži přiblížit a vyměnit s ním pár slov, zatím co některá z nás dávala pozor na dozorce, který chodil vpovzdáří, abychom mohli Miladu upozornit na nebezpečí. —

To byly Miladiny nejšťastnější chvílky ve vězení, kromě jednoho dne v měsíci, kdy dostávala krátký dopis od své holčičky. —

Po takovém setkání se svým mužem sdílela mi své starosti, že špatně vypadá a že má hlad a podobně. Několikrát ze svého skromného kousku chleba mu dala půlku i více. —

Začátkem října odcházela první transport vězňů do Německa do koncentračního tábora. Bylo studené ráno. Mezi odcházejícími byla stará žena, matka ministra Majera. Když stála na dvoře před oknem naší cely, připravena vyjít z brány tam daleko, odkud pro mnohé už nebylo návratu, Milada zpozorovala, že babička, jak jsme ji říkali v cele, má na sobě jen lehký krátký kabátek. Křikla na nás do cely: "Bože, takhle přece nemůžeme nechat babičku jít na transport, rychle, máte některá svest?" — V mžiku oka zde byl svest a Milada přidala ještě své vlněné rukavice a všechny tyto věci vyhodila oknem, které si babička sebrala. —

To vše se odehrálo ve vteřinu, aniž to dozorkyně zpozorovala, sic by to byla Milada velmi těžce odnesla. — Když vypukla záškrťová epidemie v našem oddělení, Milada byla první, která se hlásila jako ošetřovatelka svých spoluvězňů. —

V nedalekém městečku Bohušovicích byl zubní lékař, který též ošetřoval vězně v Terezíně. K tomuto lékaři jednou za týden vodil dozorce vězně, ženy i muže, kteří potřebovali ošetřit chrup. Tento lékař vykonával mnoho dobrého pro terezínské vězně. Nejenom, že jim dával jídlo, ale i v nestřeženém okamžiku věznové mu podávali zprávy pro své rodiny. Milada též chodila k tomu lékaři. —

Často nosila s sebou zprávy svých spoluvězňů. Nikdy se nestalo, že by byla komukoliv odepřela vzít podobnou zprávu s sebou, ačkoli to bylo spojeno s nebezpečím prohlídky v bráně pevnosti. — Jednou se stalo, že když skupina vězňů, ve které byla též Milada, procházela branou, stráž mající SSman udělal prohlídku. Milada ve své duchapřítomnosti snědla drobné papírky, na nichž byly napsány zprávy, které měla u sebe, aby je odevzdala bohušovickému lékaři. SS-man to sice zpozoroval, ale bylo už pozdě, nic se mu do rukou nedostalo. Milada dostala za to bítí a načas měla zákaz chodit k lékaři a asi 14 dní měla opět samotu. —

Koncem října jsem odjížděla s transportem do Německa, do koncentračního tábora v Ravensbrücku. — Když jsem opouštěla celu, Milada mi dala do rukou napsanou onu modlitbu vězňů, ačkoli jsem ji už uměla zpaměti se slovy: — *Vezmi si to sebou, přinese Ti to mnoho ulehčení, jako mně už to mnoho křáde ulehčilo, a nezapomeň se to denně modlit. Dá Bůh, že se opět shledáme všichni se všemi našimi drahými za lepších časů.*

Prosila jsem ji, aby nějakým způsobem vzkázala mým dětem, že jsem byla odtransportována do Německa, aby moje rodina o tom věděla v případě, že by o tom dlouho nepřišla zpráva. Věděla jsem, že Milada toto moje přání za každých okolností vykoná. —

Milada pak asi ještě 9 měsíců zůstala v Terezíně; pak přišla před soud do Drážďan, kde byla odsouzena do káznice. —

Po skončení války nám oběma bylo dopřáno vrátit se do vlasti a shledat se se svými drahými. —

Často jsme se s Miladou vidaly a vzpomínaly na naše smutné dny plné nadějí, ztrávené v terezínské Malé pevnosti. Vzpomínaly jsme na ty, které se již nevrátily. — Vybavím-li si vzpomínku na Miladu Horákovou, nevidím ji nikdy v civilním životě, nýbrž mám ji živě před očima v onom černém pracovním plášti s bílými tečkami, pobíhající po nádvoří ženského oddělení, ochotnou a připravenou vždy a komukoliv pomoci. Pomoci i oněm komunistkám, které jí poslaly na smrt. —

Zije-li člověk normálním životem, nemá takovou příležitost poznati lidské povahy jako v dobách, kdy život visí na nítce a smrti se hledí vstříc, kdy je sužován hladem a zlmou. Bohužel někdy za těchto podminek spoluvězeň se stává "homo homini lupus"; člověk, veden sobeckými city, kdy nade všim vévodí Ego, dovede i zabít, aby zachoval sebe. V těchto těžkých dobách jedině síla a silná morálka dovede potlačit sobectví. Tehdy se poznají silné a pevné charaktery. Takový čistý a pevný charakter měla Dr. Milada Horáková. — Nepoznala jsem v životě druhou, tak altruisticky založenou ženu, jako byla ona, která dovedla pro druhé obětovat všechno, i svůj vlastní život. —

Vyšetřovací metody v komunistických koncentracích byly podstatně zhumanisovány. Oproti dřívějšímu se u nás fackuje už jen v rukavičkách.

České hudební nakladatelství Safrán nabízí tyto dlouhohrající desky.

Jaroslav Hutka - *Pravděpodobné vzdálenosti*
Záznam jednoho z posledních veřejných vystoupení J. Hutky, nejoblíbenějšího českého písničkáře 70. let, spisovatele a signatáře Charty 77, zjižního od října 78 v Holandsku, kterého veřejnost již mohla slyšet na mnoha koncertech v Evropě, Kanadě a USA.

Vlastimil Třešňák - *Zeměmětě*
Deska byla natočena ve studiu "undergroundu". Třešňákova tvorba je českou a nyní i zahraniční kritikou označována za nejpůsobivější mezi celou řadou písničkářů, dnes v Československu zakázaných.

Svatopluk Karásek - *Řekni ďáblu ne*
S. Karásek je evangelický kněz, který nesmí kázat, zpívat, který nesmí zpívat; téměř rok vězněn. Deska zahrnuje dvě písně napsané ve vězení, doplněk v češtině a angličtině, který obsahuje texty, úryvky z Karáskovy Sebeobhajoby, a kompletní text jeho proslulého Velikonočního kázání, jakož i dokumenty a zprávy o stavu náboženství v Československu (rovněž v češtině a angličtině).

Zakázání zpěváci druhé kultury
Natočeno švédskými technikami tajně v roce 78. Obsahuje mimo výše uvedených zpěváků ještě Martu Kubišovou (5 písní), V. Věta a K. Soukupa. Všichni zpěváci jsou signatáři Charty 77.

Písničky roku 1968
Historicky cenná deska sestavená z nahrávek vzniklých těsně po okupaci - mimo jiné Běť domů Ivanc, Modlitba pro Martu, Pfejdi Jordán

Desky jsou po § 10. Lze je objednat na adrese:
L. Křiváček, P. O. Box 69,
St. Dorothee-Laval, Que.
H7X 2T4.

Nadčasové výpovědi

Může v exilu vzniknout - a přejít - knižní řada, která by měla i v malých nakladatelstvích přinášela texty, jímž se zatím pro jejich specifickou mohutnost nakladatelé věnovali jen na okraji "běžné" vydavatelské činnosti? Tuto otázku klade sobě i nám
Edice Arkýť
Posílá 34 00 08
D-8000 München 34
Toto nové exilové nakladatelství chce v letech 1980-81 postupně vydat tyto knihy:
Jan Patočka: *Kacířské eseje*
Václav Černý: *O povaze naší kultury*
Rita Preisner: *Kultura bez konce*
Jan Vyhnaník (Pseud.): *Spis o jotu*
Bedřich Fučík: *Sedmoro zastavení*
Anonym: *Počátek myšlenky*

Pražské uzenářství

638 Queen St. West,
TORONTO, ONT. M6J 1E4
Majitel: J. Pichlík
Tel.: 364-1787

NAŠI VE SVOBODNÉM SVĚTĚ

Krajan S.F.Berton z Austrálie nás požádal o otištění tohoto oznámení: "Ve spolupráci s býv. parašutistou kpt. Oldřichem Pelcem píší podrobnou studii o atentátu na Heydricha. Prosím čtenáře "KL", kteří mají o této události zveřejněný materiál nebo osobní vzpomínky, aby nám je dali k dispozici. Materiál bude obratem vrácen. Zašlete na adresu: S.F.Berton, 38 Abingdon Rd., Roseville, N.S.W. 2069-Australia. -- "Stopa" a švýcarský "Tam Tam" přinesly pěkné vzpomínky na nedávno zesnulou pí Velenku Fanderlíkovou z Trail, B.C. -- Spisovatelka Míla Pachnerová-Skálová se přestěhovala z Columbus, Ga. do Scottsdale, Arizona. -- Známý čs. exilový novinář Vojtěch Nevluď, rodák z Fryčovic na Moravě, se začátkem letošního roku dožil "60". Opožděně gratulujeme! Působí v "Hlasu Ameriky" ve Washingtonu. -- "Zprávy SVU" budou vycházet také anglicky. -- Český violoncellista Mistr F.Smetana měl úspěšný koncert 21.6. v Chicagu. Krátký projev měl prof. F.Schwarzenberg. -- V Curitibě v Brazílii úspěšně působí poutníkový O.Duha s paní a dvěma svobodnými dcerami, 22 a 19 let. -- Před 30ti lety vyšlo první číslo exilové skautské "Stopy". Hlava našeho skautingu v exilu, dr. Velen Fanderlík, plánuje navštívit Toronto v listopadu t. r. Pokud býv. skauti mají zájem o setkání s ním, nechť napíší do red. t.l. -- Dr. Milan Kalous - rezident N. Zélandu - vyučoval pohostinně v Nigerii a působí právě ve Frankfurtu, NSR. -- Mnichovské "České Slovo" oslavilo nedávno 25. výročí založení. -- V Mnichově zemřel čs. filmový režisér ing. Josef Holman, 79. -- Poblíž Stuttgartu se konalo malé skautské jamboree za účasti 350 osob, včetně čs. exilové skupiny za vedení dr. J. Kratochvíla a Radima Valíka. -- Opus Bonum vydalo v Indexu knihu "Křesťané a charta 77". Má 320 stran a stojí 25 DM. Objednávky na adresu: OPUS BONUM, Herzogstr. 95, 8000 München 40, W. Germany. -- Sháníme pro archiv: "Proměny" č. 3/75, 1 a 2/77, 1 a 4/78 a 1 a 3/79. Dík předem! -- Adresa Am. Fondu v USA: Suite 513, 1790 Broadway, New York, N.Y. 10102. -- "Hlas Čechů a Slováků v Austrálii" přinesly interview s red. J. Jostenem z Anglie. Rediguje je Petr Rađa. -- Jirka Kozák, rezident Quebecu, pracuje dočasně na větším projektu v Indii. -- Začátkem t.m. natáčel dirigent J. Staněk v Haarlemu, Holandsko, 9 skladeb se dvěma orchestry a pěveckým operním sborem, včetně dvou vlastních prací. -- Posrpnový exulant, dirigent Zdeněk Mácal, žije se svou paní a dcerou v Luzern ve Švýcarsku.

-----zdc odstřihněte!-----

Objednací kupon

Přihlašuji se odběratele
"Kanadských Listů" a přikládám
předplacení na 1 rok dopředu.

Jméno: _____

Adresa: _____

Roční předplacení:

Kanada a USA ... \$ 10

zámoří lodí ... \$ 12

zámoří letecky ... \$ 15

Pošlete kupon a šek na adresu:
"Kan. Listy", Box 520, Station "D",
Toronto, Ont. M6P 3K1, Canada.

Nedaleko Stockholmu ve Švédsku pracuje obětavě na "národa roli dědičné" spisovatel K.J. Krušina - na našem obrázku první upravo. Napsal několik knih, v kterých vylíčil utrpení obětí komunistické zvěle v 50. letech, kdy Československo procházelo skutečnou kalvárií. Jeho paní - na obrázku vlevo, je krajanovi Krušinovi vydatnou pomocnicí ve švédském exilu. Uprostřed je jejich syn Vít, který žije v Rochester, N.Y. Snímek je z návštěvy rodiny v Torontě.

VÝZNAMNÉ JUBILEUM

Mr. Stan Martyn,
President of New
Canadian Publications.

Letos slaví insertní agentura cizojazyčných publikací v Kanadě - NEW CANADIAN PUBLICATIONS - 30. výročí založení. Je proto na místě, aby vydavatel tohoto listu této firmě blahopřál. U její kolébky stál od samého začátku neúnavný Stan Mokrzycki, který měl slitovnosti s anglicky mluvícími přáteli a před několika lety přijal jméno Martyn. Zůstal však tímž mužem, který s redaktory etnických listů - mezi ně patřili např. A.Scotti, B.Tenhunen, Julius Baier - založil Toronto Ethnic Press Club. Od chvíle, kdy Stan firmu založil, působil neúnavně na představiteli federální, provinční a městské správy, aby dávali etnickému tisku oznámky a to ve všech záležitostech, které čtenáře cizojazyčných novin zajímají. Stan Martyn byl upřímným zastáncem myšlenky multikulturní politiky fed. vlády a není divu, že se stal osobním tajemníkem prvního kanadského ministra pro multikulturní záležitosti Hon. S.Haidasz-e, který je dnes senátorem. Stan Martyn se zasloužil vynikající měrou o etnický tisk v Kanadě. Třicet je dlouhá doba a výsledky jeho práce jsou vynikající. Redaktoři a vydavatelé etnických publikací jsou mu za jeho snahy vděční a přejí mu plný zdar do dalších let.

PODMANĚNÝ SVĚT

Není přesně známo, kolik komunistických klik se v Kabulu uchází o přízeň sovětských okupantů, ale je jisté, že popravky v zemi pokračují. Tradičně svobodní a nezávislí Afgánci zabíjejí sovětské vojáky při každé vhodné příležitosti. -- Ve dvou největších sovětských automobilkách proběhla začátkem května několikahodinová stávka dělníků. Šlo prý asi o 200.000 lidí a protestovali proti špatné zásobovací situaci jídlem. -- Gen. - plukovník V. Pikalov, který velí sovětským chemickým jednotkám, prohlásil k novinářům, že Rudá armáda je vybavena všemi zbraněmi, včetně chemických. -- Podle vzoru čs. Charty 77 založili Poláci "Federaci pro nezávislé Polsko". Základní dokument nazvaný "Deklarace ideálů" nese 34 podpisů nejznámějších polských disidentů. -- Sovětský tisk ostře napadl dokumentární knihu "Prisoners of Conscience in the USSR", 200 stran, kterou vydala organizace Amnesty Int. Publications, 10 Southampton St., London, UK. Cena US \$ 10.

Za života našich krajanů

Nově se přistěhovali: do Winnipegu řidič Petr Dvořák s paní, do Edmontonu dílní technik Ant. Slavkoský, do Surrey, BC malíř Josef Bakšaj, do Windsor, Ont. kovodělník Milan Kelich s 5ti dětmi, do Edmontonu chem. inž. Josef Šeda s paní, do Hamiltonu dílní inž. Vratislav Blažek, do Toronta Fr. Hoffmann s paní a synem Mariem, geolog B. Lasák s paní, do Georgetownu Josef Šmarda. -- Ve Waterloo zemřel krajan Alois Kopejtko, 56. Jeho žena žije doma. -- Toronto navštívila mladá MUDr. Volfová z NSR. -- 4.6. byla v Hamiltonu za přítomnosti autora dr. J. Škvoreckého předvedena veselohra "Bůh do domu". Nejvíce se pobavilo několik návštěvníků z ČSSR. -- V květnu vystavoval v Montreálu obrazy a keramické plastiky Mistr Jiří Lauda. -- Skladatel Jiří Traxler vydal v Montreálu knihu "Já nic, já muzikant". -- P. Jílek se dostal do křížku se zákonem: našli u něho 11 zcizených diam. prstenů a dostal pokutu 2.500. -- Kdo má zájem o myšlenku česko-slovenské dobrovolné služby, nechť napíše na adresu: J.A. Krivák, 1580 Du College St., St. Laurent, Que. H4L 2M2. -- Adm. švýcarského "Zpravodaje" ze Postfach 8411, Winterthur 28, Switzerland. -- V Edmontonu se usadil Václav Hyzl. V N. Vancouver Luděk Brumovský. -- Zdeněk Hejzlar, rezident Švédska, navštívil Vancouver, B.C. -- Na dotaz sdělujeme, že ošetřovatelka Dagmar Sládková byla zabita loni v létě bleskem. Pocházela z Teplic. -- Předseda ČSNS v St. Catharines, Ont. poslal "otevřený dopis" jménem odborů ve věci OH v Moskvě. -- K. Stark vzpoměl zaslulh Sokola Jana Tichého z Clevelandu, který zemřel před časem. -- Ota Hora poslal pozdravný projev k XXXIII. sjezdu ČSNS ve Winnipegu, v kterém se dotkl problému mezi Čechy a Slováky. Přimlouvá se za jednotu státní. -- Dr. Miloš Vitula navrhl jako kult. referent Ústředí ČSNS zřízení kulturního a dokumentačního střediska Čechů a Slováků v Kanadě. -- Od 15. 6. přebírá také Toronto City TV, Ch. 79, cable 7, produkce básníka M. Zlámalá "Slovak Magazine" a "Czech Magazine" každou neděli od 3 hod. odp. Hostess: Milly Heran. -- 20. 6. letí z Paříže do Calgary J. Matas s paní a 2 dětmi. 25. 6. letí z Rakouska do Westminster, BC strojník Jan Korábek s paní a dcerou Monikou. -- Nadějí na práci v Guelphu má Karel Švanda, t.č. v Rakousku. -- Ing. Karel Buzek napsal do "Am. Listů" články "50 let čs. školy v Torontě". -- Gary Honig, 18, utonul v Georgian Bay. -- 18. 6. odletěla z Bruselu do Toronta rodina F. Opita. -- Dr. B. Eichler, býv. předák židovské nábo. obce na Slovensku, napsal v Torontě knihu "Holocaust in Slovakia". -- V Edson, Alta. žije O. Blahynka s rod.